

DALYVAVIMO ES INSTITUCIJŲ, JŲ DARBO GRUPIŲ, KOMITETŲ POSĖDŽIUOSE IR SUSITIKIMUOSE SU ES INSTITUCIJŲ IR VALSTYBIŲ NARIŲ ATSTOVAIS ATASKAITOS FORMA

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos Horizontas“ šešėlinis strateginės konfigūracijos komitetas „Klimatas, energetika ir judumas“ posėdis

Nuotolinis posėdis, 2020-12-09, 14:30-18:30 val.

Dr. Rolandas Urbonas, Lietuvos energetikos instituto direktoriaus pavaduotojas

2. Svarstyti klausimai:

- 1) Posėdžio įžanginė dalis, naujienų apžvalga, darbotvarkės tvirtinimas.
- 2) 2020 m. lapkričio 13 d. posėdžio protokolo tvirtinimas.
- 2) Diskusijos dėl Darbo programos 3-os versijos.
- 3) Europinės partnerystės – dabartinė situacija
- 4) Kiti klausimai.

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

Posėdžio pirmininkai pasveikino ekspertus susirinkusius į 5-ąją „Klimatas, energetika ir judumas“ E03662 ekspertų grupės „Europos Horizontas“ šešėlinio strateginės konfigūracijos komiteto posėdį ir apibūdino dabartines politikos iniciatyvas..

Europos Komisija informavo, kad 2020 m. gruodžio 10 d. vyks trišalis susitikimas dėl programos „Horizontas Europai“. Kol kas susitarimo dėl daugiamečių finansinės programos finansų dar nėra. Be to, Europos Komisija atkreipė dėmesį, kad greit sueis vieneri metai paskelbtai „Žaliojo susitarimo“ iniciatyvai.

Posėdžio metu supažindinta su Europos Komisijos 2020 m. lapkričio 19 d. paskelbtu komunikatu COM(2020) 741 final „ES jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialo išnaudojimo žengiant į neutralaus poveikio klimatui ateitį strategija“. Šiuo metu įrengtoji jūros vėjo elektrinių galia yra 12 GW ir, Komisijos skaičiavimais, tikslas iki 2030 m. pasiekti bent 60 GW jūros vėjo elektrinių ir bent 1 GW vandenynų elektrinių įrengtąją galią, o iki 2050 m. – atitinkamai 300 GW ir 40 GW yra realistiškas ir įgyvendinamas. Iki 2050 m. jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energetikos pajėgumai turės didėti beveik 30 kartų. Apskaičiuota, kad tam reikės iki 800 mlrd. EUR investicijų.

Ketvirtojo šios grupės posėdžio (2020 m. rugsėjo 28 d.) protokolas priimtas be pakeitimų.

Europos Komisija pristatė 5-ojo klasterio kvietimų planus 2021-2022 m. laikotarpiui. Numatoma, kad pirmųjų kvietimų galutinės datos (deadlines) numatomos rugpjūčio – spalio mėnesiais.

Finansavimo intensyvumas išlieka toks pat kaip ir programoje „Horizontas 2020“. Skirtumas tik tai, kad kai kuriose partnerystėse (co-programmed partnerships) pelno siekiančioms institucijoms siūlomas intensyvumas sieks 60 %. Diskusijose šalių narių delegacijos išreiškė pageidavimą, kad MVĮ būtų paliktas 70 % finansavimo intensyvumas.

Numatomas toks 2021-2022 m. finansų pasiskirstymas tarp 5-ojo klasterio kryptių (Destinations):

- Kryptis 1 – 9 %,
- Kryptis 2 – 13 %,
- Kryptis 3 – 41 %,
- Kryptis 4 – 8 %,
- Kryptis 5 – 17 %,
- Kryptis 6 – 12 %.

Didžiausias 5-ojo klasterio finansavimas bus skirtas atsinaujinančiųjų energijos išteklių tyrimams – apie 700 mln. EUR. Energetikos sistemų tyrimams – apie 350 mln. EUR. Baterijų ir klimato tyrimams po 250 mln. EUR.

Pagal projektų tipus, daugiausiai projektų numatoma tyrimų inovacinėms veikloms (RIA) – 49 % (su 45 % biudžetu). Po to, inovacinėms veikloms (IA) – 39 % (su 47 % biudžetu).

5-o klasterio 3-oje kryptyje (Sustainable, secure and competitive energy supply) daugiausiai lėšų bus skirta inovacinėms veikloms (IA) – apie 700 mln. EUR. Po to, tyrimų ir inovacinėms veikloms (RIA) – apie 300 mln. EUR.

5-o klasterio 4-oje kryptyje (Efficient, sustainable and inclusive energy use) daugiausiai lėšų bus skirta inovacinėms veikloms (IA) – apie 200 mln. EUR. Tyrimų ir inovacinėms veikloms (RIA) – apie 50 mln. EUR.

Europinės partnerystės. Europos Komisija kartu su šalių narių delegacijų atstovais diskutavo dėl įvairių suinteresuotųjų šalių (stakeholders) įsitraukimo į partnerystės formavimo, kryptių parinkimo ir tvirtinimo, įgyvendinimo priežiūros veiklas.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Planuojamas kitas komiteto posėdis – 2021 m. metų pradžioje.

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Posėdžio pobūdis nereikalavo konkrečių veiksmų šalių narių atžvilgiu, todėl numatoma skleisti informaciją gautą posėdžio metu ir paskatinti suinteresuotus asmenis labiau domėtis vykstančiais procesais ir dalyvauti renginiuose.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

Posėdžio darbotvarkė.

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

dr. Rolandas Urbonas, Lietuvos energetikos institutas. Direktoriaus pavaduotojas, 8 37 401832;
Rolandas.Urbonas@lei.lt

